

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul II — Nr. 35

DECREETE-LEGE, DECRETE,
HOTĂRIRI ȘI ALTE ACTE, COMUNICATE

Duminică, 18 martie 1990

S U M A R

Nr.	Pagina
DECREETE-LEGE	
92. — Decret-lege pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României	1-11

DECREETE-LEGE

DECRET-LEGE

pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României

Având în vedere propunerile și concluziile desprinse din dezbaterea publică a proiectului de decret-lege, formulate atât prin presă, radio, televiziune, cit și în mod direct, precum și rezultatele dezbatelor ce au avut loc cu partidele și formațiunile politice,

Consiliul Provizoriu de Uniune Națională decretează :

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — Puterea politică în România aparține poporului și se exercită potrivit principiilor democrației, libertății și asigurării demnității umane, inviolabilității și inalienabilității drepturilor fundamentale ale omului.

Art. 2. — Guvernarea României se realizează pe baza sistemului democratic pluralist, precum și a separației puterilor legislativă, executivă și judecătorească.

Art. 3. — Parlamentul României, alcătuit din Adunarea Deputaților și Senat, precum și Președintele României, se aleg prin vot universal, egal, direct și secret, liber exprimat.

Art. 4. — Reprezentarea populației de toate naționalitățile în parlament se asigură pe baza sistemului de repartizare proporțională a mandatelor rezultate în urma votării, în condițiile prezentului decret-lege.

Organizațiile reprezentănd minoritățile naționale înregistrate la data adoptării prezentului decret-lege, care nu intrunesc numărul de voturi necesar pentru a avea, potrivit alin. 1, un mandat în Adunarea Deputaților, au dreptul la un mandat de deputat.

Art. 5. — Cetățeanul are dreptul la cîte un singur vot pentru alegerea Adunării Deputaților, Senatului și Președintelui României.

Art. 6. — Adunarea Deputaților este formată din 387 de deputați, la care se adaugă deputații rezultați din aplicarea art. 4 alin. 2.

Senatul este format din senatori aleși, în funcție de populația județelor, astfel : în județele cu populație de pînă la 500.000 locuitori se aleg cîte doi senatori ; în cele cu populație de la 500.001 pînă la 750.000 locuitori se aleg cîte 3 senatori ; în celealte județe se aleg cîte 4 senatori ; în municipiul București se aleg 14 senatori.

Art. 7. — Membrii parlamentului se aleg pe circumscripții electorale, stabilite în condițiile prezentului decret-lege.

Președintele României este ales de către cetățenii cu drept de vot din întreaga țară.

În aceeași circumscripție electorală un partid sau formațiune politică poate prezenta numai o singură listă de candidați.

Art. 8. — Cetățenii români, fără deosebire de naționalitate, rasă, limbă, religie, sex, convingeri politice sau profesie, exercită, în mod egal și în deplinătatea lor, drepturile electorale.

Art. 9. — Au dreptul de a alege cetățenii români care au împlinit 18 ani sau care, în anul alegerilor, împlinesc această vîrstă.

Au dreptul de a fi aleși pentru Adunarea Deputaților cetățenii cu drept de vot care au împlinit vîrstă de 21 de ani, iar pentru Senat și Președintele României, cetățenii cu drept de vot care au împlinit vîrstă de 30 de ani.

Pot candida numai cetățenii cu domiciliul în țară, care au o profesiune sau ocupație legală.

Art. 10. — Nu pot alege și nu pot fi aleși alienații și debilii mintali puși sub interdicție, precum și persoanele lipsite de drepturile electorale, pe durata stabilită prin hotărîre judecătorească de condamnare.

Nu pot fi alese persoanele care au săvîrșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcăt drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vecheia poliție și în miliție.

Interdicția de a fi alese privește și persoanele care, potrivit legii, nu pot face parte din partide politice.

Art. 11. — Candidaturile pentru parlament și Președintele României se propun de către partide sau alte formațiuni politice, constituite potrivit legii.

Candidaturile pentru parlament se propun pe liste de candidați care pot cuprinde cel mult numărul de deputați sau senatori ce trebuie aleși în fiecare circumscripție electorală.

Pentru Președintele României fiecare partid sau formațiune politică poate propune numai câte o singură candidatură. Se pot prezenta și candidaturi independente. Atât candidaturile partidelor și formațiunilor politice, cât și cele independente, pot fi depuse numai dacă au cel puțin 100.000 de susținători.

Pentru Adunarea Deputaților sau pentru Senat se pot prezenta și candidaturi independente sau, după caz, potrivit alin. 2, liste de candidați independenți. Fiecare candidat independent trebuie să fie susținut de cel puțin 251 de cetățeni cu drept de a alege.

Pentru parlament se poate candida numai într-o singură circumscripție electorală.

Art. 12. — Data alegerilor se stabilește prin decret, cu cel puțin 60 de zile înaintea votării.

CAPITOLUL II

Organizarea alegerilor

SECTIUNEA I

Circumscripțiiile electorale

Art. 13. — Fiecare județ și municipiul București constituie o circumscripție electorală.

Art. 14. — Numărul deputaților ce pot fi aleși în fiecare circumscripție electorală se va stabili de către guvern, potrivit normei de reprezentare rezultate din împărțirea populației țării la numărul de 387 deputați, prevăzut de art. 6 alin. 1; în funcție de populația circumscripții electorale, se admite o abatere de pînă la 15 la sută.

Art. 15. — Operațiunile electorale privind alegerea Președintelui României se fac în circumscripțiiile electorale stabilite pentru alegerea parlamentului.

Art. 16. — Numerotarea circumscripții electorale, stabilirea numărului deputaților și senatorilor și aducerea la cunoștință publică, prin Monitorul Oficial și presă, se fac de către guvern în termen de cel mult 5 zile de la stabilirea, potrivit art. 12, a datei alegerilor.

SECTIUNEA a 2-a

Secțiile de votare

Art. 17. — În comune, orașe și municipii se organizează secții de votare după cum urmează :

a) în unitățile administrativ-teritoriale cu populație de peste 2.000 locuitori se formează cîte o secție de votare la 1.500—3.000 locuitori;

b) în comunele cu populație sub 2.000 locuitori se formează o singură secție de votare.

Se pot forma secții de votare și în satele sau grupelor de sate cu populație pînă la 500 locuitori, dacă distanța dintre aceste sate și locul secției de votare este mai mare de 5 km.

Art. 18. — Pe lîngă unități militare, precum și pe lîngă spitale, maternități, sanatorii, case de invalizi și cămine de bătrâni avînd cel puțin 50 alegători, se pot forma secții de votare separate.

Se pot forma secții de votare și în stații de cale ferată, în porturi și aeroporturi, pentru alegătorii aflați în călătorie în ziua alegerilor.

Pentru studenții de la cursurile de zi și pentru elevii cu drept de vot care nu-și au domiciliul în localitatea în care urmează studiile se formează cîte o secție de votare pe lîngă căminele de studenți sau elevi, pentru cel mult 2.000 alegători.

Art. 19. — Pe lîngă misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României, precum și pe lîngă agențiiile economice din țările unde nu există misiuni diplomatice și oficii consulare, se formează cîte o secție de votare pentru alegătorii membri ai acestor reprezentanțe și familiile lor, precum și pentru cetățenii români aflați în țările respective în ziua alegerilor. Aceste secții de votare aparțin de circumscripția electorală a municipiului București.

Pe navele sub pavilion român, aflate în navigație în ziua alegerilor, se vor forma secții de votare, acestea făcînd parte din circumscripția electorală a locului unde este înregistrată nava.

Art. 20. — La aceeași secție de votare, alegătorii votează atît pentru Adunarea Deputaților și Senat, cît și pentru Președintele României.

Art. 21. — Delimitarea și numerotarea secțiilor de votare se fac, în termen de 20 de zile de la stabilirea datei alegerilor, de către primăriile județene și a municipiului București.

Secțiile de votare se vor numerota pe municipii, sectoarele municipiului București, orașe și comune.

Primăriile județene și a municipiului București, în termenul prevăzut în alin. 1, aduc la cunoștința alegătorilor delimitarea și numerotarea secțiilor de votare, indicînd și locul unde se va efectua votarea.

SECTIUNEA a 3-a

Listele electorale

Art. 22. — Listele electorale cuprind pe toți cetățenii cu drept de vot din localitățile în care domiciliază.

Listele electorale se întocmesc de către primăriile comunale, orașenești, municipale și ale sectoarelor municipiului București.

Listele electorale se întocmesc separat pentru fiecare secție de votare, la comune pe sate, iar la orașe, municipii și sectoarele municipiului București pe străzi și vor cuprinde numele și prenumele, vîrstă și domiciliul alegătorilor, în ordinea alfabetă a acestora, precum și numărul circumscripțiilor electorale din care face parte fiecare alegător.

Pentru militarii aflați în unități în vederea indeplinirii obligațiilor militare, precum și pentru studenții și elevii prevăzuți la art. 18 alin. 3, se vor întocmi liste electorale speciale.

Listele speciale pentru militari se întocmesc de unitățile militare, iar cele pentru studenții și elevii prevăzuți la art. 18 alin. 3, pe baza propunerilor conducerii unităților de învățămînt.

Organul care a întocmit lista este obligat să comunice de îndată primăriei din unitatea administrativ-teritorială unde domiciliază alegătorul, inscrierea acestuia pe lista electorală specială.

Listele electorale se semnează de primar și de secretarul primăriei; listele electorale speciale pentru militari se semnează de comandantul unității militare.

Art. 23. — Un alegător poate fi înscris numai într-o singură listă electorală.

Art. 24. — Afîșarea listelor electorale se face cu cel puțin 30 de zile înainte de data alegerilor, în locuri publice și în mod vizibil.

Locurile de afîșare, precum și posibilitatea verificării inscrierii cetățenilor în liste, vor fi aduse la cunoștință publică prin presă și orice alt mijloc de publicitate de către organul care a întocmit liste; listele electorale se vor afîsa și la fiecare secție de votare pentru alegătorii ce votează la acea secție.

Originalul listelor electorale se păstrează la judecătoria în a cărei rază teritorială se află localitatea pentru care au fost întocmite. Listele speciale pentru militari se păstrează la unitatea militară.

Art. 25. — Cetățenii au dreptul să verifice inscrierea în listele electorale. Întîmpinările impotriva omisiunilor, inscrierilor greșile și a oricăror erori din liste se fac la organele care au întocmit liste, acestea fiind obligate să se pronunțe în cel mult 3 zile de la înregistrare.

Contestațiile impotriva deciziilor date se soluționează, în cel mult 3 zile, de către judecătoria în a cărei rază teritorială domiciliază alegătorul sau, în cazul celor inscriși pe liste speciale, unde aceștia își au reședința. Hotărîrea judecătorească este definitivă și executorie; hotărîrea se comunică celor interesați în 24 de ore de la pronunțare.

Art. 26. — În caz de schimbare a domiciliului după afîșarea listelor electorale sau dacă alegătorul lipsește în ziua alegerilor din localitatea unde urmează să voteze potrivit listelor de alegători, organele care au întocmit liste vor elibera alegătorului o adeverință privind exercitarea dreptului de vot, făcind mențiune despre aceasta în listele electorale.

În ziua alegerilor, la noul domiciliu sau acolo unde se află temporar, alegătorul va fi înscris într-o listă electorală separată de către biroul electoral al secției de votare, pe baza adeverinței prevăzute în alin. 1.

Art. 27. — Organele care au întocmit listele electorale le vor înainta birourilor electorale de circumscripție cu cel puțin 20 de zile înaintea datei alegerilor, iar birourilor electorale ale secțiilor de votare, cu 2 zile înainte de aceeași dată. Orice modificare ulterioră se comunică în cel mult 24 de ore.

SECȚIUNEA a 4-a

Birourile electorale

Art. 28. — Pentru buna desfășurare a alegerilor se înființează Biroul Electoral Central, birouri electorale de circumscripție și birouri electorale ale secțiilor de votare.

Art. 29. — Biroul Electoral Central este alcătuit din 7 judecători ai Curții Supreme de Justiție și 10 reprezentanți ai partidelor și formațiunilor politice desemnați în ordinea descreșcătoare a numărului de liste de candidați pe care le-au propus, pe întreaga țară, pentru alegerile în parlament.

Desemnarea celor 7 judecători se face prin tragere la sorți, prin grija președintelui Curții Supreme de Justiție. Odată desemnați, aceștia își aleg un președinte care devine președintele Biroului Electoral Central.

Constituirea Biroului Electoral Central, cără privește judecătorii și președintele, se face în termen de 5 zile de la stabilirea datei alegerilor potrivit art. 12. În această organizare, Biroul Electoral Central îndeplinește toate atribuțiile ce-i revin, pînă la completarea sa cu reprezentanții partidelor și formațiunilor politice.

La expirarea termenului de depunere a candidaturilor și de rezolvare a contestațiilor, partidele și formațiunile politice vor comunica oficial Biroului Electoral Central numărul total al listelor de candidați rămase definitive pentru alegerile parlamentare, precum și numele și prenumele reprezentanților. Biroul Electoral Central va proceda la completarea sa în condițiile alin. 1.

In cazul în care, potrivit alin. 1, mai multe partide sau formațiuni politice au depus același număr de liste, desemnarea reprezentanților se va face prin tragere la sorți, prin grija președintelui Biroului Electoral Central, în prezența reprezentanților partidelor sau formațiunilor politice în cauză.

Nu se iau în considerare comunicările făcute peste termenul prevăzut la alin. 4.

Art. 30. — Biroul Electoral Central veghează la întocmirea listelor electorale, aducerea acestora la cunoștință cetățenilor și la depunerea în mod legal a candidaturilor, verifică și înregistrează rezultatul alegerilor și îndeplinește celelalte atribuții ce-i revin potrivit prevederilor prezentului decret-lege.

Art. 31. — Biroul electoral de circumscripție se constituie din 3 judecători și din cel mult 6 reprezentanți ai partidelor și formațiunilor politice care participă la alegeri în județ și în municipiul București, desemnați în ordinea descreșcătoare a numărului de candidați pe care îi au propus.

Desemnarea celor 3 judecători se face prin tragere la sorți prin grija președintelui tribunalului judecătan, dintre judecătorii judecătanului. Odată desemnați, aceștia își aleg un președinte care devine președintele biroului electoral de circumscripție.

Constituirea biroului electoral de circumscripție cără privește judecătorii și președintele se face în termen de 3 zile de la aducerea la cunoștință publică a circumscripțiilor electorale.

La expirarea termenului de depunere a candidaturilor și de rezolvare a contestațiilor, partidele și formațiunile politice vor comunica oficial birourilor electorale de circumscripție numărul total al candidaturilor rămase definitive pentru alegerile parlamentare. Biroul

electoral de circumscripție va proceda la completarea sa în condițiile alin. 1.

În cazul în care, potrivit alin. 1, mai multe partide sau formațiuni politice au depus același număr de candidați, desemnarea reprezentanților se va face prin tragere la sorti, prin grija președintelui biroului electoral de circumscripție, în prezența reprezentanților partidelor sau formațiunilor politice în cauză.

Nu se iau în considerare comunicările făcute peste termenul prevăzut la alin. 4.

Art. 32. — Contestațiile asupra modului de constituire și a componenței birourilor electorale de circumscripție se soluționează de Biroul Electoral Central, în termen de cel mult 3 zile de la înregistrare. Hotărârea dată este definitivă.

Art. 33. — Birourile electorale de circumscripție au următoarele atribuții :

- a) înregistrează candidaturile depuse ;
- b) fac publicațiile și afișările necesare ;
- c) rezolvă întâmpinările referitoare la propria sa activitate și contestațiile cu privire la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare ;
- d) distribuie birourilor electorale ale secțiilor de votare buletinele de vot, stampila de control și stampile cu mențiunea „Votat” ;
- e) totalizează rezultatul alegerilor de la secțiile de votare, constată rezultatul alegerilor pentru circumscripția electorală și eliberează deputaților sau, după caz, senatorilor aleși, certificatul doveditor al alegerii ;
- f) înaintează Biroului Electoral Central procesele-verbale cuprindând rezultatul alegerilor, cu precizarea voturilor avute în vedere pentru mandatele atribuite, precum și a voturilor care vor fi repartizate la nivel național pentru fiecare partid sau formațiune politică în parte, inclusiv liste de candidați care nu au fost declarati aleși, precum și întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare.

Art. 34. — Birourile electorale ale secțiilor de votare sunt alcătuite dintr-un președinte, un locțiitor al acestuia și cel mult 7 membri.

Președintele și locțiitorul sunt, de regulă, judecători sau alți juriști, care nu fac parte din nici un partid sau formațiune politică, desemnați de președintele tribunului județean și al municipiului București, prin tragere la sorti dintre judecătorii și ceilalți juriști din județ sau municipiul București.

În cazul în care numărul juriștilor este insuficient, președintele biroului electoral al secției de votare sau locțiitorul acestuia vor fi stabiliți, prin tragere la sorti, dintre alte persoane cu o reputație neșirbită, care nu fac parte din nici un partid sau formațiune politică.

Lista altor juriști decât judecătorii, precum și a persoanelor prevăzute la alin. 3, va fi întocmită de primăriile județene și a municipiului București și va fi trimisă președintelui tribunalului județean și al municipiului București cu cel puțin 2 zile înainte de constituirea birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare se desemnează din cîte un reprezentant al partidelor și formațiunilor politice care participă la alegeri, în ordinea descreșătoare a numărului de candidați propuși în circumscripția electorală respectivă. Prevederile art. 31 alin. 4—6 se aplică în mod corespunzător, tragerea la sorti efectuindu-se de către președintele biroului electoral al secției de votare.

Constituirea birourilor electorale ale secțiilor de votare se face cel mai tîrziu cu 15 zile înaintea datei alegerilor.

Art. 35. — Contestațiile asupra modului de constituire și a componenței birourilor electorale ale secțiilor de votare se soluționează de biroul electoral de circumscripție, în termen de cel mult 3 zile de la înregistrare. Hotărârea dată este definitivă.

Art. 36. — Birourile electorale ale secțiilor de votare au următoarele atribuții :

- a) primește liste de la organele care le-au întocmit, iar de la birourile electorale de circumscripție, buletinele de vot pentru alegătorii ce urmează să voteze la secția de votare, stampila de control și stampile cu mențiunea „Votat” ;
- b) conduce operațiunile de votare, iau toate măsurile de ordine în localul secției de votare și în jurul acestaie ;
- c) fac numărătoarea voturilor și consemnează rezultatul votului ;
- d) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate ;
- e) înaintează birourilor electorale de circumscripție procesele-verbale cuprindând rezultatul votării, împreună cu contestațiile depuse ;
- f) predau, cu proces-verbal, judecătoriei din raza lor teritorială, buletinele de vot întrebuită și necontestate, precum și cele anulate, stampile și celelalte materiale necesare votării.

Art. 37. — Birourile electorale lucrează în prezența a jumătate plus unu din numărul total al membrilor și iau hotărîri cu majoritatea membrilor prezenți.

Art. 38. — Nu pot fi membri în birourile electorale candidații în alegeri, precum și cei care nu îndeplinesc condițiile prevăzute de art. 10 alin. 1 și 2.

SECȚIUNEA a 5-a

Candidaturile

Art. 39. — Propunerile de candidați pentru Adunarea Deputaților și Senat se fac pe circumscripții electorale și se depun la birourile electorale de circumscripție, cel mai tîrziu cu 30 de zile înainte de data alegerilor.

Pentru Președintele României, propunerile se depun la Biroul Electoral Central în același termen.

Art. 40. — Propunerile de candidați se fac în scris, în 3 exemplare, de către partidele sau formațiunile politice care participă la alegeri, sub semnatura conducerii acestora sau, în cazul candidaților independenți, pe baza listei susținătorilor ; candidatul independent este obligat să depună o declarație autenticată de către notariatul de stat care să ateste realitatea semnăturilor susținătorilor.

Candidatul va depune o declarație de acceptare a candidaturii, odată cu propunerea.

Art. 41. — Biroul electoral de circumscripție examinează respectarea condițiilor prevăzute de lege pentru candidatură și înregistrează candidaturile care îndeplinesc aceste condiții.

Un exemplar al propunerii de candidatură se păstrează la biroul electoral, un altul se înregistrează la tribunalul județean și al municipiului București, iar al treilea, certificat de birou, se restituie depunătorului.

Cetățenii, partidele și celelalte formațiuni politice pot contesta candidaturile depuse în 10 zile de la expirarea termenului de depunere a candidaturilor.

Contestațiile privind admiterea sau respingerea candidaturii se soluționează, în cel mult 3 zile de la înregistrare, de către tribunalul județean sau al muni-

cipului București. Hotărîrea judecătorească este definitivă și executorie; hotărîrea se comunică celor interesați în 24 de ore de la pronunțare.

Înregistrarea la instanța judecătorească și soluționarea contestațiilor privind candidatura pentru Președintele României sunt de competența Curții Supreme de Justiție; prevederile alineatului precedent se aplică în mod corespunzător.

Art. 42. — La expirarea termenului de depunere a candidaturilor se încheie un proces-verbal semnat de membrii biroului electoral de circumscripție.

Birourile electorale de circumscripție fac publice candidaturile cu precizarea numelui și prenumelui, domiciliului, apartenenței politice, profesiei și ocupației candidatului, prin presă, precum și prin afișarea candidaturilor la secțiile de votare.

A doua zi după expirarea termenelor prevăzute la art. 41 alin. 3 și 4, birourile electorale de circumscripție înaintează candidaturile definitive Biroului Electoral Central, cu indicarea elementelor prevăzute la alin. 2.

Pentru Președintele României, prevederile alin. 1 și 2 se aplică în mod corespunzător de către Biroul Electoral Central.

SECȚIUNEA a 6-a

Buletinele de vot

Art. 43. — Modelul buletinelor de vot se stabilește de către guvern, în mod distinct pentru Adunarea Deputaților, Senat și Președintele României, în cel mult 10 zile de la stabilirea datei alegerilor. În același termen, guvernul stabilește și modelul stampilelor secțiilor de votare și al celor necesare votării.

Art. 44. — Dimensiunile buletinului de vot se stabilesc de biroul electoral de circumscripție, ținând seama de numărul listelor de candidați și al candidaților independenți și de spațiul necesar pentru imprimarea lor.

Hîrtia pentru buletinul de vot va fi de culoare albă și suficient de groasă pentru a nu se distinge pe verso numele imprimat și votul dat.

Pe paginile buletinului de vot se vor imprimă patrulatere în număr suficient pentru a cuprinde toate candidaturile, în afară de ultima pagină care va rămâne albă pentru stampila de control.

Patrulaterele se vor imprimă paralel între ele, cîte două coloane pe aceeași pagină.

În unghiul din partea stîngă de sus a patrulaterului se va imprimă denumirea partidului, formațiunii politice care participă la alegeri sau, după caz, mențiunea „candidat independent”, respectiv „listă de candidați independenți”.

Patrulaterul va purta în unghiul din partea dreaptă de sus semnul electoral al partidului, formațiunii politice sau candidatului independent care a solicitat identificarea sa și printr-un semn.

În patrulaterele făccării buletin de vot se vor imprimă liste de candidați identificați prin nume și prenume, în ordinea rezultată din tragerea la sorti, efectuată de către biroul electoral de circumscripție. Pentru fiecare candidat independent se imprimă un patrulater distinct, în partea finală a buletinului, în ordinea înregistrării propunerilor.

Pentru alegerea Președintelui României se vor imprimă în patrulaterele buletinului de vot numele și prenumele candidatului în ordinea stabilită potrivit alin. 7 de către Biroul Electoral Central, comunicată birourilor electorale de circumscripție în termen de 24 de ore de la expirarea termenului de depunere a candidaturilor și de rezolvare a contestațiilor.

Art. 45. — Semnele electorale se stabilesc de către fiecare partid, formațiune politică sau candidat independent și se declară Biroului Electoral Central, în 3 zile de la constituirea acestuia, potrivit art. 29 alin. 3.

În cazul în care același semn electoral este solicitat de mai multe partide, formațiuni politice sau candidați independenți, atribuirea se va face prin tragere la sorti.

Semnele electorale nu pot fi contrare ordinii de drept.

Biroul Electoral Central va asigura aducerea la cunoștință publică a semnelor electorale a două zi după publicarea modelului buletinului de vot.

Art. 46. — Pentru întreaga circumscripție electorală, buletinele de vot se vor imprima cu litere de aceeași mărime și același caracter și cu aceeași cernicală, în atîtea exemplare cîți alegători sunt în circumscripție, cu un supliment de 10 la sută.

Imprimarea buletinelor de vot se asigură de birourile electorale de circumscripție prin grija primăriilor judecătorești și a municipiului București, cel mai tîrziu cu 10 zile înainte de data alegerilor.

Art. 47. — Buletinele de vot se predau președintelui biroului electoral de circumscripție, care le va distribui președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare, cu cel puțin 2 zile înainte de data alegerilor. Predarea și distribuirea buletinelor se fac pe bază de proces-verbal.

Cite două exemplare din buletinele de vot, vizate și anulate de președintele biroului electoral de circumscripție, se vor afișa cu o zi înainte de alegeri, la sediul judecătorilor, precum și la sediul făccării secții de votare.

Art. 48. — La cererea partidelor, formațiunilor politice sau candidaților independenți care participă la alegeri, biroul electoral de circumscripție va elibera, pentru făccare, cite două buletine de vot, vizate și anulate.

SECȚIUNEA a 7-a

Campania electorală

Art. 49. — Campania electorală începe la data aducerii la cunoștință publică a datei alegerilor și se încheie cu 2 zile înainte de ziua alegerilor.

Art. 50. — În campania electorală, candidații, partidele, formațiunile politice, toate organizațiile sociale și cetățenii au dreptul să-și exprime opiniile în mod liber și fără nici o discriminare, prin mitinguri, adunări, utilizarea televiziunii, radioului, presei și a celorlalte mijloace de informare în masă.

Mijloacele folosite în campania electorală nu pot contraveni ordinii de drept.

Art. 51. — Accesul la radio și televiziune în cadrul campaniei electorale este garantat și se realizează gratuit.

Art. 52. — Primăriile sunt obligate ca în termen de 5 zile de la începerea campaniei electorale să stabilească locuri speciale pentru afișaj electoral, ținând seama de numărul partidelor și formațiunilor politice care declară că vor depune liste de candidați și al candidaților independenți.

Se va urmări ca locurile speciale de afișaj electoral să fie situate în piețe, pe străzi și în alte locuri publice frecventate de cetățeni, fără stînjenearea circulației pe drumurile publice și a celorlalte activități din localitățile respective.

Este interzisă utilizarea locurilor speciale de afișaj electoral astfel încât să impiedice folosirea acestuia de către un alt partid, formațiune politică sau candidat independent.

In alte locuri decât cele stabilite potrivit alin. 1, afișajul electoral este permis numai cu acordul proprietarilor sau, după caz, al deținătorilor.

Art. 53. — Partidele și formațiunile politice care participă la campania electorală vor primi o subvenție de la bugetul de stat, determinată o dată cu stabilirea datei alegerilor.

După intrarea în vigoare a prezentului decret-lege se interzice subvenționarea campaniei electorale cu fonduri primite din străinătate sau din alte surse nedeclarate public.

CAPITOLUL III

Desfășurarea alegerilor

Art. 54. — Fiecare secție de votare trebuie să poată avea un număr suficient de cabine, urne și stampile de votare.

Cabinele și urnele trebuie așezate în aceeași încăperă în care se află biroul președintelui. Cabinele, urnele și stampilele se vor asigura de către primăriile comunale, orașenești, municipale și ale sectoarelor municipiului București.

Președintele biroului electoral al secției de votare trebuie să fie prezent la sediul secției de votare în ajunul zilei alegerilor, la ora 18, fiind obligat să ia de îndată măsurile necesare pentru a asigura ordinea și corectitudinea operațiunilor de votare.

Președintele va dispune fixarea posturilor de pază în jurul localului de vot.

Art. 55. — În ziua alegerilor, la ora 5, președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența celorlalți membri, verifică urnele, existența listelor electorale, a buletinelor de vot și a stampilelor, după care închide și sigilează urnele, aplicând stampila de control a secției de votare.

Președintele este obligat să asigure aplicarea stampilei de control pe buletinele de vot.

Art. 56. — Președintele biroului electoral al secției de votare este obligat să ia măsurile necesare pentru ca alegerile să decurgă în bune condiții.

Puterile lui, în această privință, se intind și în afara localului de votare, în curtea acestuia, în intrările în curte, în jurul localului de vot, precum și pe străzi și piețe publice pînă la o distanță de 500 m.

În afara de membrii biroului electoral al secției de votare, candidații, delegații acreditați ai presei, cinematografiei, radioului și televiziunii, române și străine, nici o altă persoană nu poate staționa în locurile publice din zona de votare sau în localul de vot mai mult decât timpul necesar pentru votare.

Pentru menținerea ordinii, președintele biroului electoral al secției de votare va avea la dispoziție mijloacele de ordine necesare, prin grija primăriilor județene și a municipiului București.

Art. 57. — Votarea are loc într-o singură zi; ea începe la ora 6 și se încheie la ora 23.

Art. 58. — Alegătorii vor vota numai la secția de votare unde au fost înregistrati, cu excepțiile prevăzute de art. 19 și 26.

Accesul alegătorilor în sala de vot are loc în serii corespunzătoare numărului cabinelor. Fiecare va prezenta actul de identitate biroului electoral al secției de votare care, după verificarea înscrerii în lista electorală sau, după caz, reținerea adeverinței prevăzute la art. 26, ii va încrești buletinele de vot și stampila pentru votare.

Alegătorii vor vota separat în cabine închise, aplicând stampila care poartă mențiunea „Votat“, înăuntrul patrulaterului care cuprinde lista de candidați sau candidatul independent pe care îl votează.

Stampila cu mențiunea „Votat“ trebuie să fie rotundă și astfel dimensionată încât să fie mai mică decât patrulaterul.

După ce au votat, alegătorii vor îndoi buletinele, astfel ca pagina albă care poartă stampila de control să rămînă în afară și le vor introduce în urnă, avind grijă să nu se deschidă.

Indoirea greșită a buletinului nu atrage nulitatea votului dacă secretul votului este respectat.

In cazul în care buletinul se deschide din eroare, acesta se anulează și se va da alegătorului numai o singură dată un nou buletin, făcindu-se mențiune despre aceasta în procesul-verbal al operațiunilor de votare.

Stampila încredințată pentru votare se restituie președintelui.

Președintele poate lua măsuri ca staționarea unui alegător în cabina de votare să nu se prelungă nejustificat.

Art. 59. — Președinții, membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare, precum și persoanele insărcinate cu menținerea ordinii, vor vota, pe baza adeverințelor privind exercitarea dreptului de vot, în secția la care își desfășoară activitatea.

Art. 60. — Candidații și oricare alegător au dreptul să conteste identitatea persoanei care se prezintă la vot. În acest caz, identitatea se va stabili de președinte prin orice mijloace. În cazul în care contestația este întemeiată, președintele va opri de la votare pe alegătorul contestat, va consemna faptul într-un proces-verbal și va sesiza această situație autorităților polițienești.

Art. 61. — Președintele biroului electoral al secției de votare poate suspenda votarea pentru motive temeinice.

Suspendarea nu poate depăși o oră și va fi anunțată prin afișare la ușa localului de vot cu cel puțin o oră înainte. Durata tuturor suspendărilor nu poate depăși 2 ore.

În timpul suspendării, urnele de votare, stampilele, buletinele de vot și toate lucrările biroului electoral vor rămîne sub pază permanentă, iar membrii biroului nu vor putea păra sala de votare toți în același timp.

Cei care în baza art. 56 alin. 3 pot asista la votare nu pot fi obligați să părească sala de vot în acest timp.

Art. 62. — Prezența oricărei persoane în cabinele de vot, în afara celei care votează, este interzisă.

Alegătorul care, din motive temeinice, constatare de președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate să voteze singur, are dreptul să cheme, în scopul de a-l ajuta, în cabina de votare, un însoțitor ales de el.

Art. 63. — Pentru alegătorii netransportabili din cauză de boală sau invaliditate, la cererea celor aflați în această situație sau la cererea organelor de conduceri ale instituțiilor sanitare sau de ocrotiri sociale în care cei netransportabili se află internați, președintele biroului electoral al secției de votare desemnează, din cadrul biroului, un număr de membri care se deplasează cu o urnă specială și cu materialul necesar votării, la locul unde se află alegătorul, pentru a se efectua votarea.

Art. 64. — La ora 23 președintele biroului electoral al secției de votare declară votarea închisă.

CAPITOLUL IV

Stabilirea rezultatelor votării

Art. 65. — După închiderea votării, președintele biroului electoral al secției de votare va proceda la anularea buletinelor de vot rămase neîntrbuințate și la deschiderea urnelor, în prezența membrilor biroului și, după caz, a persoanelor prevăzute la art. 56 alin. 3.

Președintele va citi cu voce tare, la deschiderea fiecărui buletin, lista de candidați care a fost votată sau, după caz, numele și prenumele candidatului independent votat și va arăta buletinul de vot celor prezenti.

Sunt nule buletinele care nu poartă pe ele stampila de control a secției de votare, buletinele de alt model decit cel legal aprobat, buletinele care nu au stampila „Votat” sau la care stampila este aplicată pe mai multe patrulatere; aceste buletine nu intră în calculul voturilor exprimate.

Rezultatul se va consemna în două tabele; unul va fi ținut de către un membru al biroului electoral și altul de către candidații prezenti.

În aceste tabele se vor înscrie numărul total al votanților, numărul voturilor nule, listele de candidați sau numele și prenumele candidaților independenți și numărul voturilor intrunite de fiecare.

Art. 66. — După deschiderea urnelor și numărătoarea voturilor, președintele secției de votare va încheia, pentru Adunarea Deputaților, Senat și Președintele României, cite un proces-verbal, în două exemplare. Procesul-verbal trebuie să cuprindă, după caz:

- a) numărul alegătorilor, potrivit listelor de alegători;
- b) numărul alegătorilor care s-au prezentat la urne;
- c) numărul total al voturilor valabil exprimate;
- d) numărul voturilor nule;
- e) numărul voturilor obținute de fiecare listă de candidați sau de fiecare candidat independent;
- f) numărul voturilor obținute de fiecare dintre candidații pentru funcția de Președinte al României;
- g) expunerea, pe scurt, a întîmpinărilor și contestațiilor și a modului lor de soluționare, precum și a contestațiilor înaintate spre soluționare biroului electoral de circumscripție.

Procesele-verbale se vor semna de președinte și de membrii biroului.

Lipsa semnăturilor unor membri ai biroului nu influențează asupra valabilității procesului-verbal. Președintele va menționa motivele care au impiedicat semnarea.

Art. 67. — În tot timpul operațiunilor de votare și de deschidere a urnelor se pot face întîmpinări și contestații cu privire la aceste operațiuni.

Contestațiile se formulează în scris și se prezintă președintelui biroului electoral al secției de votare, care va elibera dovada de primire.

Președintele biroului electoral al secției de votare va hotărî, de îndată, asupra contestațiilor a căror rezolvare nu suferă întîrziere.

Art. 68. — Pentru fiecare categorie de organe alese se întocmește cîte un dosar care va cuprinde: procesele-verbale și contestațiile privitoare la operațiunile electorale ale secției, precum și buletinele nule și cele contestate. Dosarele sigilate și stampilate se vor înainta biroului electoral de circumscripție de către președintele biroului electoral al secției de votare și membrii biroului, cu pază militară, în cel mult 24 de ore.

Biroul electoral de circumscripție va trimite unul din exemplarele procesului-verbal la tribunalul județean; partidele, formațiunile politice și candidații independenți vor putea obține copii legalizate de pe acest exemplar.

CAPITOLUL V

Centralizarea și constatarea rezultatelor alegerilor

Art. 69. — După primirea proceselor-verbale cu rezultatul numărării voturilor de la toate birourile electorale ale secțiilor de votare și după soluționarea contestațiilor și întîmpinărilor primite, biroul electoral de circumscripție procedează la totalizarea voturilor exprimate și atribuirea de mandate în condițiile art. 71 și 72.

În acest scop, biroul electoral de circumscripție consemnează pe întreaga circumscripție, separat pentru fiecare listă de candidați sau candidat independent, numărul de voturi obținute.

De asemenea, se va adiționa, pentru fiecare candidat la funcția de Președinte al României, numărul voturilor obținute.

La lucrările efectuate de biroul electoral de circumscripție au dreptul să asiste persoanele prevăzute de art. 56 alin. 3.

Art. 70. — Alegerile dintr-o circumscripție electorală sunt valabile dacă din numărul total de alegători au luat parte la vot cel puțin jumătate plus unu.

Art. 71. — Repartizarea mandatelor de deputați se va face pe mai multe etape, astfel:

- a) în prima etapă, numărul de mandate ce revine fiecărei liste de candidați, precum și candidaților independenți, se stabilește în funcție de coeficientul electoral, determinat prin împărțirea numărului total de

voturi valabil exprimate pentru toate listele și candidații independenți la numărul mandatelor ce se atribuie în fiecare circumscripție; biroul electoral de circumscripție va repartiza fiecărei liste atîtea mandate de cîte ori se include coeficientul electoral în numărul total al voturilor exprimate pentru lista respectivă; atribuirea mandatelor de pe fiecare listă se va face în ordinea înscrierii candidaților pe listă și va începe cu lista de candidați pentru care s-au exprimat cele mai multe voturi; de asemenea, va fi declarat ales candidatul independent care a obținut un număr cel puțin egal cu coeficientul electoral.

Se consideră voturi neutilizate pentru fiecare listă de candidați a partidelor sau formațiunilor politice cele care au rămas după atribuirea mandatelor, precum și cele inferioare coeficientului electoral;

b) în etapa a doua, Biroul Electoral Central va însuma pe întreaga țară voturile neutilizate pentru fiecare partid sau formătunie politică; numărul voturilor astfel obținute de fiecare partid sau formătunie politică se va împărți succesiv cu numerele 1, 2, 3, 4 etc., făcindu-se atîtea împărțiri cîte mandate au rămas nerepartizate pe întreaga țară în circumscripțiile electorale, ca urmare a prevederilor de la lit. a); dintre cîturiile astfel obținute se va înscrie în ordinea mărimii lor un număr egal cu cel al mandatelor ce urmează a fi repartizate; cel mai mic dintre aceste cîturi va servi drept repartitor electoral; fiecăruia partid sau formătunie politică i se vor atribui atîtea mandate de cîte ori repartitorul electoral se cuprinde în numărul total al voturilor centralizate pe întreaga țară, pentru partidul sau formătunica politică respectivă; atribuirea mandatelor va începe cu partidul sau formătunica politică pentru ale căror liste de candidați s-au exprimat cele mai multe voturi și va continua pînă la repartizarea completă a mandatelor rămase, potrivit numărului de voturi centralizate pentru fiecare partid sau formătunie politică;

c) în etapa a treia se va proceda la stabilirea candidaților din fiecare listă, cărora urmează să li se atribuie mandatul de deputat, în urma repartizării efectuate la nivel național, potrivit procedurii prevăzute la lit. b); în acest scop, Biroul Electoral Central va stabili pentru fiecare partid sau formătunie politică căreia i-au revenit mandate potrivit prevederilor de la lit. b) procentul pe care îl reprezintă voturile neutilizate în fiecare circumscripție electorală, din totalul voturilor neutilizate, însumate pe întreaga țară, pentru partidul sau formătunica politică respectivă; procente obținute se vor înscrie în ordine descreșătoare, în funcție de mărimea lor, pe circumscripții electorale; numărul de mandate ce urmează a fi repartizat candidaților de pe liste din fiecare circumscripție se determină după procentul de mai sus; în cazurile în care din calcule nu rezultă numere întregi, rotunjirile se vor face la unitate, pornind de la o valoare medie stabilită prin împărțirea sumei tuturor fracțiunilor zecimale la numărul lor; fracțiunile sub valoarea medie se neglijăză. În situația în care nu se pot atribui toate mandatele repartizate unei liste în cadrul etapei a doua, mandatele rămase se atribuie listei respective pe circumscripții electorale, în ordinea descreșătoare a procentelor ce revin pe aceste circumscripții, pînă la atribuirea întregului număr de mandate repartizate listei respective. Dacă în cadrul acestei ultime proceduri, în două sau mai multe

circumscripții aceste procente sunt egale și numărul mandatelor nu este îndestulător pentru repartizare pe toate aceste circumscripții, atribuirea se va face de conducerea partidului sau formațiunii politice respective.

Biroul electoral de circumscripție eliberează certificatul doveditor al alegării deputaților potrivit prevederilor de la lit. c), pe baza comunicării făcute de Biroul Electoral Central, în termen de 24 de ore.

Candidații înscriși în liste, care nu au fost aleși după epuizarea celor trei etape menționate în prezentul articol, sunt declarați supleanți ai listelor respective. În caz de vacanță a mandatelor de deputați aleși pe baza listelor depuse de partide și formațiuni politice, supleanții vor ocupa locurile devenite vacante, în ordinea în care sunt înscriși în liste.

Art. 72. — Repartizarea mandatelor de senatori se va face de către biroul electoral de circumscripție.

Numărul de mandate ce revine fiecărei liste de candidați, precum și candidaților independenți, se stabilește în funcție de coeficientul electoral, determinat prin împărțirea numărului total de voturi valabil exprimate pentru toate listele și candidații independenți la numărul mandatelor ce se atribuie în fiecare circumscripție; biroul electoral de circumscripție va repartiza fiecărei liste atîtea mandate de cîte ori se include coeficientul electoral în numărul total al voturilor exprimate pentru lista respectivă; atribuirea mandatelor de pe fiecare listă se va face în ordinea înscrierii candidaților pe listă și va începe cu lista de candidați pentru care s-au exprimat cele mai multe voturi; de asemenea, va fi declarat ales candidatul independent care a obținut un număr cel puțin egal cu coeficientul electoral.

În cazul în care, potrivit alin. 2, rămîn mandate neatribuite, biroul electoral de circumscripție va repartiza mandatele rămase listelor sau candidaților independenți în ordinea descreșătoare a voturilor rămase neutilizate, ca urmare a aplicării coeficientului electoral.

În caz de vacanță a mandatelor de senatori, dispozițiile art. 71 alin. final se aplică în mod corespunzător.

Biroul electoral de circumscripție eliberează candidaților aleși certificatul doveditor al alegării lor ca senatori.

Art. 73. — Pentru Președintele României centralizarea rezultatelor se face de către Biroul Electoral Central.

Este declarat Președintele României candidatul care a întrunit votul a cel puțin jumătate plus unu din numărul alegătorilor înscriși în liste electorale.

În cazul în care nici unul din candidați nu a întrunit această majoritate, se organizează un al doilea tur de scrutin, în a doua duminică ce urmează alegărilor, între primii doi candidați clasificați în ordinea voturilor obținute.

Este declarat ales candidatul care, la al doilea tur de scrutin, a obținut cel mai mare număr de voturi.

Art. 74. — Dacă din totalul alegătorilor, înscriși în liste electorale, dintr-o circumscripție electorală, au votat mai puțin de jumătate plus unu, biroul electoral de circumscripție face mențiune despre acesta în procesul-verbal pe care îl încheie, sesizînd, de îndată, Biroul Electoral Central, pentru a se organiza noi alegeri.

Noile alegeri au loc, de drept, la două săptămâni de la data alegerilor precedente, folosindu-se aceleasi liste de alegători.

Art. 75. — Biroul electoral de circumscripție încheie cîte un proces-verbal pentru Adunarea Deputaților, Senat și Președintele României privind toate operațiunile electorale, centralizarea voturilor și constatarea rezultatului alegerilor.

Procesul-verbal trebuie să cuprindă, după caz :

- a) numărul alegătorilor din circumscripția electorală, potrivit listelor de alegători ;
- b) numărul total al voturilor exprimate ;
- c) numărul total al voturilor obținute pentru fiecare listă de candidați sau candidat independent ;
- d) numărul voturilor nule ;
- e) modul în care au fost aplicate prevederile art. 71 lit. a) și art. 72, numele și prenumele candidaților aleși, precum și, după caz, partidul sau formațiunea politică ce i-a propus ;

f) numărul voturilor rămase neutilizate ca urmare a aplicării coeficientului electoral pe fiecare listă în parte și candidații nealeși pentru fiecare partid sau formațiune politică, de pe listele de candidați ;

g) numărul voturilor obținute de fiecare dintre candidații pentru funcția de Președinte al României ;

h) expunerea, pe scurt, a întîmpinărilor, contestațiilor și hotărîrilor luate de biroul electoral de circumscripție.

Procesul-verbal, împreună cu întîmpinărilile, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare, formind un dosar, încheiat, sigilat și semnat de membrii biroului electoral, se înaintează, cu pază militară, la Biroul Electoral Central, în cel mult 48 de ore.

Art. 76. — Biroul Electoral Central rezolvă întîmpinărilile și contestațiile depuse, hotărîrile date fiind definitive, după care încheie cîte un proces-verbal pentru Adunarea Deputaților, Senat și Președintele României, cuprinzînd, după caz :

- a) numărul total al alegătorilor potrivit listelor de alegători ;
- b) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne ;
- c) numărul total al voturilor valabil exprimate, pe întreaga țară ;
- d) numărul voturilor nule ;
- e) constatarea cu privire la modul de aplicare de către birourile electorale de circumscripție a dispozițiilor art. 71 lit. a) și art. 72 ;

f) repartizarea mandatelor potrivit prevederilor art. 71 lit. b) și c), numele și prenumele deputaților astfel stabiliți, precum și circumscripțiile electorale pentru fiecare din aceștia ;

g) numărul voturilor obținute de fiecare dintre candidații pentru funcția de Președinte al României ;

h) organizațiile reprezentînd minoritățile naționale care potrivit art. 71 nu au obținut nici un mandat de deputat ; numele și prenumele primului candidat de pe lista acestor organizații care a întrunit cel mai mare număr de voturi și care, potrivit art. 4 alin. 2, va primi calitatea de deputat.

Procesele-verbale se semnează de către președinte și ceilalți membri ai biroului în prezența căror au fost întocmite.

Certificatul doveditor pentru deputatul prevăzut la lit. h) se eliberează de către Biroul Electoral Central.

Art. 77. — Biroul Electoral Central înaintează procesele-verbale prevăzute în art. 76 Adunării Deputaților și Senatului, în vederea validării alegerilor.

O dată cu aceste procese-verbale se înaintează și dosarele întocmite de birourile electorale de circumscripție.

Pentru Președintele României, procesul-verbal și dosarul alegerii se înaintează la Curtea Supremă de Justiție.

În cazul în care curtea constată că nici unul din candidați nu a întrunit majoritatea voturilor exprimate, se va proceda potrivit art. 73 alin. 3.

Art. 78. — Rezultatul alegerilor se publică în Monitorul Oficial și în presă, de către Biroul Electoral Central.

CAPITOLUL VI

Parlamentul

Art. 79. — Adunarea Deputaților și Senatul se convocă de drept în prima ședință, în a 20-a zi de la data alegerilor, și, separat, sub președinția celui mai în vîrstă deputat sau senator, vor alege, dintre membrii lor, cîte o comisie de validare, alcătuită din reprezentanți ai mai multor partide sau formațiuni politice.

Comisiile de validare verifică dosarele și legalitatea alegătorilor, după care propun Adunării Deputaților și Senatului validarea ori invalidarea mandatului fiecărui deputat și senator ; validarea sau invalidarea se hotărăște de fiecare cameră în parte.

După validarea mandatelor și declararea ca legal constituite, Adunarea Deputaților și Senatul își aleg, fiecare, organele de lucru și își adoptă regulamentele de funcționare.

Art. 80. — Adunarea Deputaților și Senatul, în ședință comună, se constituie, de drept, în Adunare Constituantă pentru adoptarea Constituției României. Prezidarea lucrărilor Adunării Constituante se face de către președintele Adunării Deputaților și președintele Senatului, prin rotație.

Pînă la intrarea în vigoare a Constituției României, parlamentul își va desfășura activitatea și ca adunare legiuitoră. După intrarea în vigoare a Constituției, parlamentul va hotărî organizarea de noi alegeri în termen de cel mult 1 an.

CAPITOLUL VII

Președintele României

Art. 81. — Validarea alegerii Președintelui României se face de Curtea Supremă de Justiție, în plenul său, în termen de 20 de zile de la data alegerilor.

Hotărîrea curții se prezintă în ședință comună a Adunării Deputaților și Senatului. De la această dată cel ales este declarat Președintele României.

Președintele României, odată ales, nu poate fi membru al unui partid sau formațiuni politice.

Dacă funcția de președinte devine vacanță sau președintele este în imposibilitate de a-și exercita atribuțiile, președintele Senatului asigură interimatul exercitării funcției de Președinte al României. Cînd funcția de președinte devine vacanță, se vor organiza alegeri în maximum 3 luni.

Art. 82. — Președintele României :

a) desemnează, ca prim-ministru, pe reprezentantul partidului sau formațiunii politice care a obținut majoritatea mandatelor în parlament ; în cazul nerealizării acestei majorități desemnează pe un alt deputat sau

senator, cu consultarea partidelor și formațiunilor politice reprezentate în parlament; componența guvernului se supune spre aprobare Adunării Deputaților și Senatului; primește din partea primului-ministru demisia guvernului;

b) numește pe președintele și membrii Curții Supreme de Justiție, cu avizul Senatului, precum și pe procurorul general;

c) poate convoca parlamentul în sesiune extraordinară;

d) poate dizolva Adunarea Constituantă, cu acordul primului-ministru și al președinților Adunării Deputaților și Senatului, în cazul în care nu s-a adoptat Constituția în termen de 9 luni; în orice caz, Adunarea Constituantă se dizolvă de drept dacă nu adoptă Constituția în cel mult 18 luni de la constituirea ei;

e) prezintă anual parlamentului mesaje cu privire la principalele probleme politice ale națiunii;

f) poate declara mobilizarea parțială sau generală a armatei, cu aprobarea prealabilă a parlamentului; în cazuri excepționale, decizia Președintelui se supune spre aprobare parlamentului în cel mult 5 zile de la luarea ei;

g) instituie starea de urgență în întreaga țară sau în unele localități, cu încuviințarea parlamentului dată în cel mult 5 zile de la adoptarea acestei măsuri;

h) încheie tratate internaționale și le supune spre ratificare parlamentului;

i) acreditează și reccheamă reprezentanții diplomatici ai României și primește pe reprezentanții altor state;

j) acordă grațierea și comută pedepscile;

k) conferă gradele de general, amiral și marșal;

l) conferă decorațiile și titlurile de onoare;

m) promulgă legile.

În exercitarea atribuțiilor de mai sus, Președintele României emite decrete. Decretele sunt contrasemnate de primul-ministru.

Art. 83. — În cazul comiterii unor fapte ce-l fac nedemn pentru funcția de președinte, acesta va fi suspendat prin votul comun al Adunării Deputaților și Senatului. Președintele poate fi demis numai în urma unui referendum organizat în cel mult o lună de la data suspendării de către parlament.

Suspendarea, ca și propunerea de demitere, vor putea fi hotărîte de parlament numai dacă au fost cerute de cel puțin o treime din membrii Adunării Deputaților și Senatului.

CAPITOLUL VIII

Contravenții și infracțiuni

Art. 84. — Constituie contravenții, în măsura în care potrivit legii nu sunt infracțiuni, următoarele fapte:

a) înscrierea cu bună știință a unei persoane în mai multe liste electorale, înscrierea în listele electorale a unor persoane fictive ori care nu au drept de vot, precum și încălcarea dispozițiilor referitoare la afișarea listelor de alegători;

b) refuzul nejustificat de eliberare, la cererea celui interesat, a adverinței privind exercitarea dreptului de vot;

c) neluarea, de către organizatori, a măsurilor necesare desfășurării normale a adunărilor electorale, precum și distribuirea și consumarea de băuturi alcoolice în timpul acestor adunări;

d) distrugerea, deteriorarea, murdărirea, acoperirea prin scriere sau în orice mod a listelor electorale, a platformelor-program afișate sau a oricărora alte afișe ori anunțuri de propagandă electorală tipărite;

e) afișarea mijloacelor de propagandă electorală în alte locuri decât cele permise potrivit prevederilor prezentului decret-lege;

f) acceptarea de către o persoană a înscrierii sale în mai multe liste de candidați;

g) neaducerea la cunoștință publică, de către membrii birourilor electorale de circumscripție, a propunerilor de candidaturi;

h) refuzul de a permite accesul în localul de vot al persoanelor prevăzute de art. 56 alin. 3;

i) refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și în imprejurimi, potrivit dispozițiilor art. 56 alin. 2;

j) refuzul nejustificat de a înmâna buletinul de vot și stampila de votare alegătorului înscris în listă sau care prezintă adverință privind exercitarea dreptului de vot, înminarea buletinului de vot unui alegător care prezintă actul de identitate;

k) întocmirea de către birourile electorale ale secțiilor de votare a proceselor-verbale cu încălcarea dispozițiilor art. 66 ;

l) continuarea propagandei electorale după încheierea acesteia potrivit dispozițiilor art. 49, precum și sfătuirea, în ziua votării, a alegătorilor, la sediul secțiilor de votare sau în locurile prevăzute de art. 56 alin. 2, să voteze sau să nu voteze un anumit partid, formațiune politică, listă de candidați independenti sau candidat independent.

Art. 85. — Contravențiile prevăzute de art. 84 lit. d), e) și h) se sancționează cu amendă de la 2.000 la 5.000 lei, cele de la lit. f), g), k) și l) cu amendă de la 5.000 la 15.000 lei, iar cele de la lit. a), b), c), i) și j) cu închisoare contravențională de la o lună la 6 luni sau cu amendă de la 15.000 la 30.000 lei.

Art. 86. — Constatarea contravențiilor prevăzute de art. 84 se face prin proces-verbal întocmit de către:

a) ofițerii și subofițerii de poliție pentru faptele prevăzute la lit. a), b), c), d), e), g), h), i), j) și l);

b) primarii și împuternicii acestora pentru faptele prevăzute la lit. d) și e);

c) președintele biroului electoral de circumscripție pentru faptele prevăzute la lit. f) și k).

În cazul contravențiilor prevăzute la lit. d), e), f), g), h), k) și l), agentul constatator va stabili în procesul-verbal și amenda aplicată.

Contravențiile prevăzute în alineatul precedent le sunt aplicabile dispozițiile Legii nr. 32/1968, cu excepția art. 26.

Procesul-verbal de constatare a contravențiilor prevăzute la lit. a), b), c), i) și j) se va înainta judecătoriei în a cărei rază teritorială a fost săvîrșită contravenția, care va aplica sancțiunea, ținând seama de dispozițiile Decretului nr. 153/1970.

Art. 87. — Împiedicarea prin orice mijloace a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicere unor drepturi.

În cazul în care, prin fapta prevăzută în alin. 1, s-a pricinuit o vătămare a integrității corporale sau a sănătății care necesită pentru vindecare îngrijiri mai mult de 60 de zile sau care au produs vreuna din următoarele consecințe: pierderea unui simț sau organ, incetarea funcționării acestora, o infirmitate permanentă fizică ori psihică, slăjirea, avortul ori punerea în primejdie a vieții persoanei, pedeapsa este închisoare de la 3 la 10 ani.

Tentativa se pedepsește.

Art. 88. — Violarea prin orice mijloace a secretului votului, de către membrii secției de votare ori de către alte persoane, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

Tentativa se pedepsește.

Art. 89. — Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze pentru o anumită listă de candidați sau candidat independent, precum și primirea acestora de către alegători, în același scop, sau exercitarea dreptului de vot cu incălcarea prevederilor art. 5, se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Art. 90. — Utilizarea de buletine false, introducerea în urnă a unui număr suplimentar de buletine decât cele votate de alegători sau falsificarea prin orice mijloace a documentelor de la birourile electorale se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.

Tentativa se pedepsește.

Art. 91. — Atacul prin orice mijloace asupra locului secției de votare, furtul urnei sau al documentelor electorale se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

Tentativa se pedepsește.

Art. 92. — Deschiderea urnei înainte de ora stabilită pentru închiderea votării se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani.

Tentativa se pedepsește.

Art. 93. — Limitele pedepselor pentru infracțiunile prevăzute în Codul penal ori în legile penale speciale, cu excepția celor prevăzute de art. 87—92, săvîrșite în legătură cu desfășurarea alegerilor, potrivit cap. III din prezentul decret-lege, se majorează cu jumătatea maximului special.

Art. 94. — Pentru toate infracțiunile săvîrșite în legătură cu alegerea parlamentului și a Președintelui României, acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu.

CAPITOLUL IX

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 95. — Cheltuielile pentru efectuarea operațiunilor electorale se suportă de la bugetul de stat.

Orice acte făcute în exercitarea drepturilor electorale prevăzute în prezentul decret-lege sunt scutite de taxa de timbru.

Art. 96. — Organizațiile minorităților naționale, constituie potrivit legii, care sunt reprezentate în Consiliul Provizoriu de Uniune Națională, se consideră similar formațiunilor politice, dacă propun liste de candidați din partea minorităților respective.

Art. 97. — Guvernul României va asigura, pentru sprijinirea activității birourilor electorale, statisticienii și personalul tehnic auxiliar necesar.

Pe perioada cît funcționează birourile electorale, membrii acestora, statisticienii și personalul tehnic auxiliar, încadrați cu contract de muncă, se consideră detașați.

Art. 98. — Judecarea de către instanțe a întîmpinărilor, contestațiilor sau a oricăror alte cereri prevăzute de prezentul decret-lege, se face potrivit regulilor stabilite de lege pentru ordonanță președințială, cu participarea obligatorie a procurorului.

Art. 99. — Prezentul decret-lege se aplică pînă la adoptarea legii electorale elaborate pe baza noii Constituții.

Art. 100. — Legea electorală nr. 67/1974, precum și orice alte dispoziții contrare prezentului decret-lege, se abrogă.

PREȘEDINTELE
CONSILIULUI PROVIZORIU DE UNIUNE NAȚIONALĂ

ION ILIESCU

București, 14 martie 1990.

Nr. 92.

0021537418052018

autentic monitor

0021537418052018

EDITOR : CONSILIUL PROVIZORIU DE UNIUNE NAȚIONALĂ

Adresa pentru publicitate : Combinatul poligrafic Bucureşti - Biroul de publicitate şi difuzare
pentru Monitorul Oficial, Bucureşti, str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 11.77.02.

Tiparul : Combinatul poligrafic Bucureşti - Atelierul „Monitorul Oficial”, Bucureşti,
str. Jiului nr. 163, telefon 88.55.58.

Prețul 1,50 lei

40.816

Monitorul Oficial al României nr. 35/1990, conține 12 pagini.